

PO-VO PROTOCOL

OVERGANGSPROCEDURE VAN DE ZONNEWIJZER NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Inhoudsopgave

Protocol PO-VO	2
1.1 PO-VO commissie	2
2 PO-VO procedure.....	2
2.1 Groep 6.....	2
2.2 Groep 7.....	2
2.2.1 Voorlopig adviesgesprek	3
2.2.2 Heroverweging voorlopig advies.....	3
2.3 Groep 8.....	4
2.3.1 Definitief advies.....	4
2.3.2 Eindtoets	4
2.3.3 Heroverweging definitief advies.....	4
2.3.4 De Eigenwijzer	4
2.3.5 VO-scholen bezoeken.....	4
3 Leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	5
3.1 <i>Leerlingen met extra onderwijsbehoeften</i>	5
3.1.1 Leerlingen met meer intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	5
3.1.2 Leerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteuning (lwoo) of praktijkonderwijs (PrO)	5
3.1.3 Leerlingen die een TLV nodig hebben (voor voortgezet speciaal onderwijs).....	6
4 Informatieoverdracht van primair onderwijs (PO) naar voortgezet onderwijs (VO) via OverstapService Onderwijs (OSO)	7
4.1 <i>Ondergrenzen van de verschillende toetsen</i>	7

Protocol PO-VO

Dit protocol is opgesteld zodat de route voor het advies, alsmede bijkomende zaken voor de overstap van Primair Onderwijs (PO) naar het Voortgezet Onderwijs (VO), duidelijk beschreven staan voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en medewerkers van de Zonnewijzer. De inhoud van dit protocol is gebaseerd op het regionaal beleid PO-VO, wijzigingen op regionaal niveau worden doorgevoerd in dit protocol.

1.1 PO-VO commissie

Op de Zonnewijzer is een adviescommissie samengesteld om het advies voor de leerlingen in groep 8 goed te onderbouwen en gefundeerd af te kunnen geven. In deze commissie zullen de leerkrachten van groep 6, 7, en 8, een intern begeleider (IB'er) en een directielid, zowel het voorlopig advies als het eindadvies bepalen. Voor een mandaat van de PO-VO commissie is een minimale aanwezigheid van 80% van de commissie benodigd. De Zonnewijzer ziet onderwijs als een groeiproces, dat continu in beweging is en ziet het daarom als meerwaarde, dat een verscheidenheid aan deskundigen zich over een leerling buigt met als doel tot een passend advies te komen.

2 PO-VO procedure

2.1 Groep 6

Aan het einde van groep 6 zal tijdens het ouder-kindgesprek het VO ter sprake komen. Hierbij worden de schoolse vaardigheden als concentratie, zelfstandigheid en (huis)werkhouding besproken en mogelijke tips op welk gebied uw kind nog verder kan ontwikkelen voor de overstap. Ook wordt de 4D-analyse besproken. Deze analyse is gebaseerd op de resultaten van de Citotoetsen rekenen en begrijpend lezen en is visueel gemaakt met behulp van een grafiek. De grafiek geeft inzichtelijk weer op welk onderwijstype de leerling functioneert op deze twee toetsen.

Hiermee wordt een start gemaakt met het monitoren van het uitstroomniveau naar het VO naar aanleiding van de Citotoetsen. Deze analyse is geen advies, het geeft slechts een verwachting van het te behalen onderwijstype aan op basis van Citoresultaten Rekenen en Begrijpend lezen. De leerkracht en IB'er bespreken bij het Pedagogisch Didactisch Overleg (PDO) de Citoresultaten en zijn daarbij alert op leerlingen die wellicht in aanmerking komen voor een uitstroom naar Pro (praktijkonderwijs) of LeerWeg Ondersteunend Onderwijs (LWOO). Meer informatie hierover kunt u vinden op www.brugboek.nl. Voor deze leerlingen kan het nodig zijn om een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) op te stellen.

Vanaf groep 6 worden de leerlingen die in aanmerking kunnen komen voor een OPP bekeken en besproken door de leerkracht en de IB'er. In een OPP wordt de ondersteuning op maat beschreven, gericht op de ontwikkeling van het kind ten behoeve van het uitstroomniveau.

2.2 Groep 7

Aan het begin van groep 7 worden de bestaande OPP's bekeken, besproken en aangepast door de leerkracht in overleg met de IB'er. Het kan ook zijn dat er op dit moment andere leerlingen in aanmerking komen voor een OPP. Ouder(s)/verzorger(s) worden hierover geïnformeerd door de leerkracht. Besprekingen van het OPP met de ouders worden gedaan door de leerkracht (indien nodig met ondersteuning van IB'er). Deze besprekingen zijn gemiddeld twee keer per jaar, na de Cito toetsperiodes. Het bijstellen van een OPP wordt uitgevoerd door de leerkracht.

2.2.1 Voorlopig adviesgesprek

Aan het eind van groep 7 vindt het voorlopig adviesgesprek plaats, waarin de richting van het voortgezet onderwijs wordt besproken. Hierbij komen ook de schoolse vaardigheden ter tafel en mogelijk tips op welk gebied de leerling zich nog verder kan ontwikkelen voor de overstap. Het voorlopig advies wordt bepaald door de adviescommissie. Deze commissie bestaat uit de leerkrachten van groep 6, 7 en 8, IB'er en directie.

De groepsleerkracht bespreekt met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) het voorlopig advies. Het voorlopig advies is een indicatie voor de richting van uitstroom van een leerling. Pas in groep 8 wordt een definitief advies gegeven welke leidend is voor de uitstroom naar het voortgezet onderwijs. Bij de vorming van het voorlopig advies wordt gekeken naar verschillende gegevens:

- School gerelateerde leerling-gegevens
 - *Concentratie*
 - *Motivatie*
 - *Werkhouding, werkaanpak*
 - *Doorzettingsvermogen*
 - *Vorderingen en vaardigheden tijdens de basisschoolperiode (methode afhankelijke toetsgegevens)*
- Methode onafhankelijke toetsgegevens
 - *LOVS (cito groep 6, 7 en 8)*
 - *NIO (met toestemming van ouders)*

De NIO wordt in het voorjaar afgenomen, deze afkorting staat voor Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau. Deze eindtoets geeft een indicatie van het niveau voor de middelbare school. De toets duurt in totaal 2 uur en bestaat uit de volgende onderdelen:

- *Verbaal inzicht*: Synoniemen, Analogieën, Categorieën.
- *Rekenkundig inzicht*: Getallen, Rekenen, Uitslagen.

De meeste gedeeltes bestaan uit 20 tot 30 meerkeuzevragen. De toets wordt op de Zonnewijzer afgenomen door een orthopedagoog van 1801 Onderwijs en Advies.

2.2.2 Heroverweging voorlopig advies

Een heroverweging van het voorlopig advies is in deze fase geen onderdeel van de PO-VO procedure. Het voorlopig advies dat de leerlingen van groep 7 hebben gekregen is een vroege indicatie, de leerlingen gaan naar groep 8 en zullen zich daar ook verder ontwikkelen. Bij de vorming van het definitieve advies zal de PO-VO commissie wederom naar alle gegevens kijken en een weloverwogen beslissing maken voor een passend advies voor elke leerling. Wanneer er zorgen zijn of het voorlopig advies passend is, zullen wij de ouder/verzorger verzoeken de argumenten te noteren en aangegeven dat een ander advies voor het voortgezet onderwijs wordt verwacht. Bij de PO-VO commissie voor de vorming van het definitieve advies zullen deze argumenten mee worden genomen. Alleen wanneer een leerling uitstroomt met een MDO-overdracht (Multi Disciplinair Overleg) of de leerling leerwegondersteuning (LWOO) geboden zal worden op het VO, zal na de afname van de Drempeltoets in groep 8 het advies heroverwogen worden. De Drempeltoets meet middels 8 subtesten het taalkundig- en ruimtelijk inzicht van de leerling en geeft vanuit deze invalshoek aanvullende informatie op de schoolprestaties.

2.3 Groep 8

Rond de herfstvakantie worden ouders/verzorgers op de hoogte gebracht van de informatie omtrent de open dagen, data voor inschrijving en overige informatie. In februari, na de Citotoetsen, wordt in de adviescommissie het definitief advies besproken en bepaald, waarna de definitief adviesgesprekken volgen. Het definitieve advies komt op het aanmeldingsformulier voortgezet onderwijs.

In de periode september/oktober, wordt bij de leerlingen waarvoor het nodig is (indicatie LWOO), een Drempelonderzoek afgenomen. Een leerkracht van groep 8 neemt het Drempelonderzoek af. Het Drempelonderzoek is een extra toets naast de eindtoets. De toetsresultaten worden digitaal verstuurd naar het onderzoeksbureau '678 drempelonderzoek'.

2.3.1 Definitief advies

Na de Citotoetsen in januari/februari komt de PO-VO commissie bijeen voor het definitief advies. De leerkracht voert het adviesgesprek met de leerling en ouder(s)/verzorger(s). Het kan voorkomen, dat ouder(s)/verzorger(s) een ander advies voor ogen hebben voor hun kind. Hierover kan dan een gesprek worden aangevraagd bij de leerkracht. De leerkracht van groep 8 neemt de argumenten mee naar de PO-VO commissie, het advies kan alleen met instemming van de PO-VO commissie gewijzigd worden. Dit wordt echter alleen gedaan bij hoge uitzondering en met gefundeerde redenen. Loting op een VO-school wordt niet als gefundeerde reden gezien om het advies bij te stellen.

2.3.2 Eindtoets

In de april wordt de eindtoets afgenomen in groep 8, hierover wordt tijdig gecommuniceerd naar ouders/verzorgers. De Zonnewijzer maakt gebruik van de IEP Eindtoets. De leerkracht houdt in de gaten wanneer de uitslagen van deze toets bekend zijn. Bij een hogere uitslag dan het afgegeven advies, is een school verplicht om het definitieve advies te heroverwegen.

2.3.3 Heroverweging definitief advies

Een heroverweging kan het bijstellen van een advies tot gevolg hebben, het kan echter ook zo zijn dat het advies blijft zoals eerder afgegeven. De leerkracht en de intern begeleider voeren de heroverweging uit, waarna er contact op wordt genomen met de ouders/verzorgers van de desbetreffende leerling. Er wordt een afspraak gemaakt waarin de heroverweging wordt doorgesproken. Een bijgesteld advies wordt door de IB'er doorgegeven aan de administratie en vervolgens verwerkt in Esis. De eindtoets geeft een dubbel advies af, behalve voor de richting VWO. De afname van de Eindtoets is niet nodig bij leerlingen die naar het praktijkonderwijs gaan.

2.3.4 De Eigenwijzer

Er is een overdrachtsformulier voor Haarlemse scholen, ontwikkeld voor leerlingen van groep 7 en 8. Dit formulier wordt de Eigen Wijzer genoemd. Medio groep 7 zorgt de leerkracht van groep 7 dat de ouders/verzorgers de ouderfolder hierover ontvangen. De leerlingen van groep 7 vullen dit formulier in voor een goede overdracht naar groep 8. De leerlingen van groep 8 doen dit bij hun overstap naar het voortgezet onderwijs. De vormgeving van beide documenten lijkt sterk op elkaar, voor groep 8 is vooral gekozen voor terminologie zoals gebruikt wordt in het voortgezet onderwijs.

2.3.5 VO-scholen bezoeken

Gedurende het laatste schooljaar bezoekt groep 8 verschillende scholen. Er worden les- en informatie-ochtenden georganiseerd door de VO-scholen, waar alle leerlingen van groep 8 samen met de leerkracht heen gaan tijdens schooltijd. Ook komen VO-scholen bij ons om de leerlingen in groep 8 te vertellen over hun school.

3 Leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Net als op andere basisscholen, heeft OBS de Zonnewijzer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Ook deze leerlingen maken na het eind van groep 8 de overstap naar het voortgezet onderwijs, zij zullen overstappen d.m.v. een uitgebreidere warme overdracht of een MDO-O (zie pagina 3). De leerling staat hierin altijd centraal.

3.1 Leerlingen met extra onderwijsbehoeften

Leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning kregen, of dat nodig hebben in het voortgezet onderwijs, worden bij het voortgezet onderwijs aangemeld via een uitgebreidere warme overdracht bij de Centrale Warme Overdracht (CWO). Dit wordt aangegeven op het formulier 'Basisschooladvies t.b.v. het VO'. Alle vo-scholen hebben inmiddels een trajectvoorziening en daarmee een breed ondersteuningsaanbod. Hierdoor kunnen leerlingen in principe bij alle vo-scholen terecht.

3.1.1 Leerlingen met meer intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Het komt voor dat een leerling een specifieke onderwijsbehoefte heeft, die van de vo-school een intensief ondersteuningsaanbod vraagt, of dat de benodigde ondersteuning slechts door één specifieke school geboden kan worden. Of dit daadwerkelijk zo is wordt in eerste instantie overeengekomen tussen ouders/verzorgers en de basisschool. De basisschool initieert dan een Multi Disciplinair Overleg (MDO) met de leerling, ouders, basisschool, vo-school en eventueel andere betrokkenen. Het doel hiervan is de onderwijsbehoefte en het daarbij passende ondersteuningsaanbod in kaart te brengen. We noemen dit een MDO-overdracht. Deze MDO-overdracht vindt plaats tussen oktober en maart.

Leerlingen die vroegtijdig middels deze overdracht worden aangemeld vallen buiten de reguliere aanmelding en daarmee buiten de loting. Indien een leerling hiervoor in aanmerking komt, gaat school uiterlijk eind groep 7 met de ouders/verzorgers in gesprek.

3.1.2 Leerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteuning (lwoo) of praktijkonderwijs (PrO)

Voor een juiste advisering dient de basisschoolleerlingen die in aanmerking komen voor LWOO of PrO, goed en tijdig in beeld te hebben. Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) is geen apart onderwijs, maar een extra begeleiding binnen het vmbo. Het is bedoeld voor leerlingen die wel een vmbo-diploma kunnen halen, maar die hierbij extra ondersteuning nodig hebben. Praktijkonderwijs (PrO) is wel een apart onderwijsniveau, waarvoor aanvullende criteria m.b.t. IQ en leerachterstanden gelden.

3.1.2.1 Toelating tot een school met LWOO

Een leerling wordt geplaatst op een school met leerwegondersteuning (LWOO) als er sprake is van leerachterstanden van circa 25% - 50% (1,5 – 3 jaar) op ten minste twee van de vier domeinen, waarvan ten minste één begrijpend lezen of rekenen. Als de leerling met leerachterstanden een bredere ondersteuning nodig heeft dan alleen op cognitief gebied (leerachterstanden), wordt hij/zij altijd aangemeld via een MDO-overdracht. Dan kan de leerling eventueel in de trajectvoorziening van de school geplaatst worden. Dit geldt in ieder geval voor alle leerlingen met leerachterstanden, die een vmbo-t-advies krijgen. De leerling wordt vóór 1 maart aangemeld en blijft buiten de loting.

3.1.2.2 Toelating Praktijkonderwijs (PrO)

Voor toelating tot het PrO is het advies van de basisschool niet leidend. Er zijn landelijke criteria waaraan de leerling moet voldoen: de leerling heeft een IQ tussen de 55 en de 80 in combinatie met leerachterstanden van > 50% (3 jaar) op ten minste twee van de vier domeinen (begrijpend lezen, inzichtelijk rekenen, spelling, technisch lezen), waarvan ten minste 1 van deze domeinen begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen is. Voor leerlingen die niet aan deze criteria voldoen maar naar het oordeel van de basisschool wel aangewezen zijn op praktijkonderwijs is er een aparte procedure. De leerling wordt aangemeld bij een PrO-school vóór 1 maart, er vindt een intakegesprek of MDO-T plaats en de PrO-school vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan bij de TVO-commissie.

Bij het voorlopig adviesgesprek in groep 7 worden ouder(s)/verzorger(s) geïnformeerd of de school denkt dat een leerling in aanmerking kan komen voor LWOO. Criteria hiervoor kunnen per jaar worden aangepast. Leerlingen die aangewezen zijn op LWOO in het VO worden direct aangemeld bij een VO-school met leerwegondersteuning volgens de bestaande toelatingsregeling van het RBO. Zij kunnen, evenals PrO-leerlingen, eerder aangemeld worden.

3.1.3 Leerlingen die een TLV nodig hebben (voor voortgezet speciaal onderwijs)

Voor leerlingen uit het basisonderwijs (ook voor leerlingen die in het basisonderwijs al een TLV hebben), die aangewezen zijn op het ondersteuningsaanbod van het VSO dient een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband VO. Dit geldt ook voor leerlingen die aangewezen zijn op een specifiek onderwijsarrangement.

De aanvraag van bovenschoolse ondersteuningsmiddelen komt tot stand in gezamenlijkheid (leerling, ouders/verzorgers, school), na een zorgvuldig doorlopen ondersteuningstraject op de huidige school. Binnen de interne ondersteuningsstructuur van de vo-school vindt de voorbereiding plaats voor het proces om te komen tot de aanvraag: een zorgvuldig beschreven ondersteuningstraject, een MDO-T (toewijzing), de benodigde toestemming van ouders/verzorgers en een ingevuld OPP.

Indien een leerling hiervoor in aanmerking komt, gaat school in een vroeg stadium met de ouders/verzorgers in gesprek. Voor meer informatie verwijzen we u naar de website van passend onderwijs Zuid-Kennemerland overgang PO-VO. Uiteraard kunt u ook altijd terecht bij de IB'er of de leerkracht van groep 8.

4 Informatieoverdracht van primair onderwijs (PO) naar voortgezet onderwijs (VO) via OverstapService Onderwijs (OSO)

Nadat alle leerlingen het definitieve basisschooladvies hebben ontvangen schrijft elke leerling zich (al dan niet met loting) in voor een school voor voortgezet onderwijs. Wanneer de school bekend is, zal deze bij de basisschool om meer informatie vragen.

Bij een overstap naar een andere school, bijvoorbeeld vanwege een verhuizing, dan heeft de nieuwe school gegevens over die leerling nodig. De OverstapService Onderwijs (OSO) is in 2016 officieel de landelijke standaard voor de uitwisseling van leerling gegevens geworden. Met behulp van het OSO-systeem kunnen scholen deze gegevens veilig en betrouwbaar digitaal uitwisselen, dit systeem voldoet aan de wettelijke eisen omtrent privacy.

Met de overdracht van het overstapdossier (een onderwijskundig rapport) worden er gegevens overgedragen die de school voor voortgezet onderwijs nodig heeft voor het begeleiden van de leerling. Het uitgangspunt is om alleen dié gegevens uit te wisselen die relevant zijn voor de nieuwe school. OSO maakt gebruik van een standaard OSO-gegevensset. Het overstapdossier bevat de volgende standaardgegevens:

- Gegevens van de instelling/school
- Gegevens van de leerling en zijn ouders en eventueel verzorgers
- Het overstapadvies
- Gegevens over de schoolloopbaan (welke groepen de leerling op de basisschool heeft doorlopen: 1-2-3-4-5-6-7-8)
- Verslag van sociaal-emotioneel functioneren (t.a.v. schooltaken en werkhouding)
- Verzuim
- Toetsresultaten

Voor de uitwisseling van de gegevens (onderwijskundig rapport) tussen de basisschool en de VO-school, is geen toestemming van de ouder/verzorger nodig. De basisschool is verantwoordelijk voor de inhoud van het overstapdossier en het tijdig informeren van de nieuwe school. Desgevraagd kunnen ouders inzage krijgen in het overstapdossier, voordat deze wordt uitgewisseld. Professionele indrukken van leraren kunnen dan niet gecorrigeerd worden, maar bezwaren en opmerkingen van de ouders moeten wel opgenomen worden in het dossier.

4.1 Ondergrenzen van de verschillende toetsen

De VO-school ontvangt via OSO de toetsresultaten. Het voortgezet onderwijs hanteert ondergrenzen voor toelating en inschrijving van leerlingen. Deze worden elk jaar opnieuw vastgesteld. Het kan in enkele gevallen voorkomen dat er sprake is van discrepantie. Men spreekt van discrepantie als de toets-scores beneden het niveau zijn wat nodig is voor het schooltype van aanmelding. Discrepantie in de scores leiden bij het VO tot afwijzen of twijfel. Bij twijfel neemt de VO-school contact op met de basisschool alvorens over toelating te beslissen. Ook duidelijke afwijkingen van scores naar boven, dus hoger dan het advies, kunnen worden beschouwd als discrepantie. Ook in dat geval is nader overleg met het basisonderwijs en ouders op zijn plaats. Het VO neemt hiervoor het initiatief.